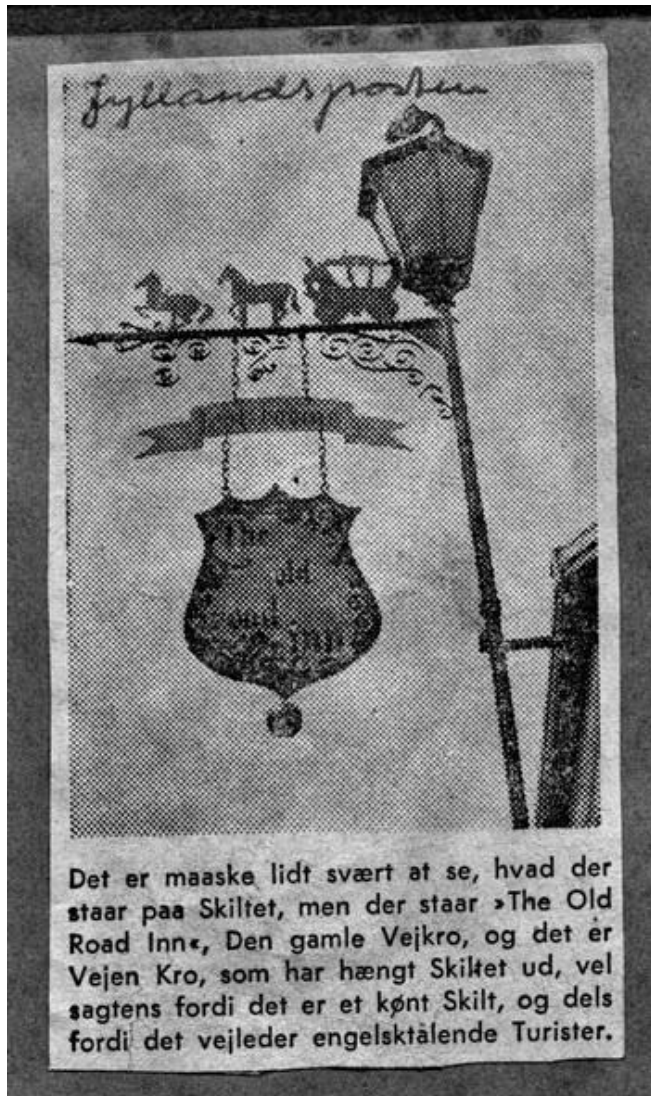

Personhistorier/beretninger:

Gæstgivergården - Vejen Bykro Hotel Vejen Gæstgivergård

Lidt billeder og tekst

Bydelen ved hovedvejen

Siden ejerskiftet er der sket iøjnefaldende forbedringer på Vejen Bykro. Det gælder ikke mindst facaden, der med sine lyse farver, markiser, blomster og for-tovsrestaurant i langt højere grad end hidtil har trukket den gamle kro frem i bybilledet. Det har også haft sin virkning, idet adskillige af de mange turister, der befærder hovedvejen lægger mærke til kroen og føler sig foranlediget til at gøre ophold. Der har i sommer været besøg af mange udlændinge, især svenskere og englændere. Også franskmænd har gjort ophold, sikkert tiltrukket af det næsten parisiske snit, der præger kroens facade.

I øvrigt er der planer om en udvidelse af hovedvejens sydlige del mod Frederik VII's Gade i forbindelse med flytning af Frederik VII's Sten, idet oversigtsforholdene fra Frederik VII's gade til hovedvejen ikke er særlig gunstige. Disse bestræbelser i forbindelse med en yderligere planlagt modernisering af kroen vil sikkert bidrage til, at den del af Vejen, der er placeret ved hovedvejen, ikke blot er en klat huse, som turisterne farer forbi, men et bybillede, der bemærkes.

29-7-53

»The old road inn«

Den gamle kro ved hovedvejen gennem Vejen har mange navne, thi foruden det gamle navn »Bykroen«, og det mere officielle »Vejen gæstgivergård«, har den nu også fået navnet »The old road inn«. Muligt at en eller anden syntes, det var narrestreger, da den gamle kro begyndte at vigte sig med et engelsk navn, men turisterne kan li' det, og hvad gør man ikke for turister. I nogle byer søger man at takkes turisterne med enten fuldskæg, bowlerhatte, stikkelsbærben, eller gøngedragter, og når turistforeningen i Vejen har ligget lig efter anstrengelserne under S. U., er det ingen skade til, at der vises privat initiativ. Med sine pyntelige markiser, blomster, et morsomt bomærke i stil med de gamle laugsskilte, alle nationers flag og andet udstyr har den gamle kro fået et blikfang, der kan få uden- og indenlandske turister med hovedvejsfart til at stoppe op, thi kroen ser faktisk således ud, at Samuel Goldwyn godt kunne have brugt den som kulisse i sin H. C. Andersen-film!

Under alle omstændigheder er det berettiget, at alle nationers flag — omend de kun er små — pryder kroen, thi der er ofte internationalt besøg. Og hvad enten det drejer sig om stiltfærdige engelske krigsinvalidere, der nipper til et krus øl, jodlende svejtsere, eller dyre Cook-rejseselskaber, der skal gøre den gamle verden på 8 dage, finder de sig åbenbart godt tilrette. Det fortæller gæstebogen lidt om, thi her har folk fra alle klodens egne aflagt vidnesbyrd om deres besøg, folk fra Australien, New Zealand, Malaya, USA, Canada, Hongkong, Finland, Italien, Holland, England og Fyn. Sidst har en nordmand givet udtryk for velvære efter »biffene!

1952 VEJEN

Cleo og Carl Brisson i Vejen

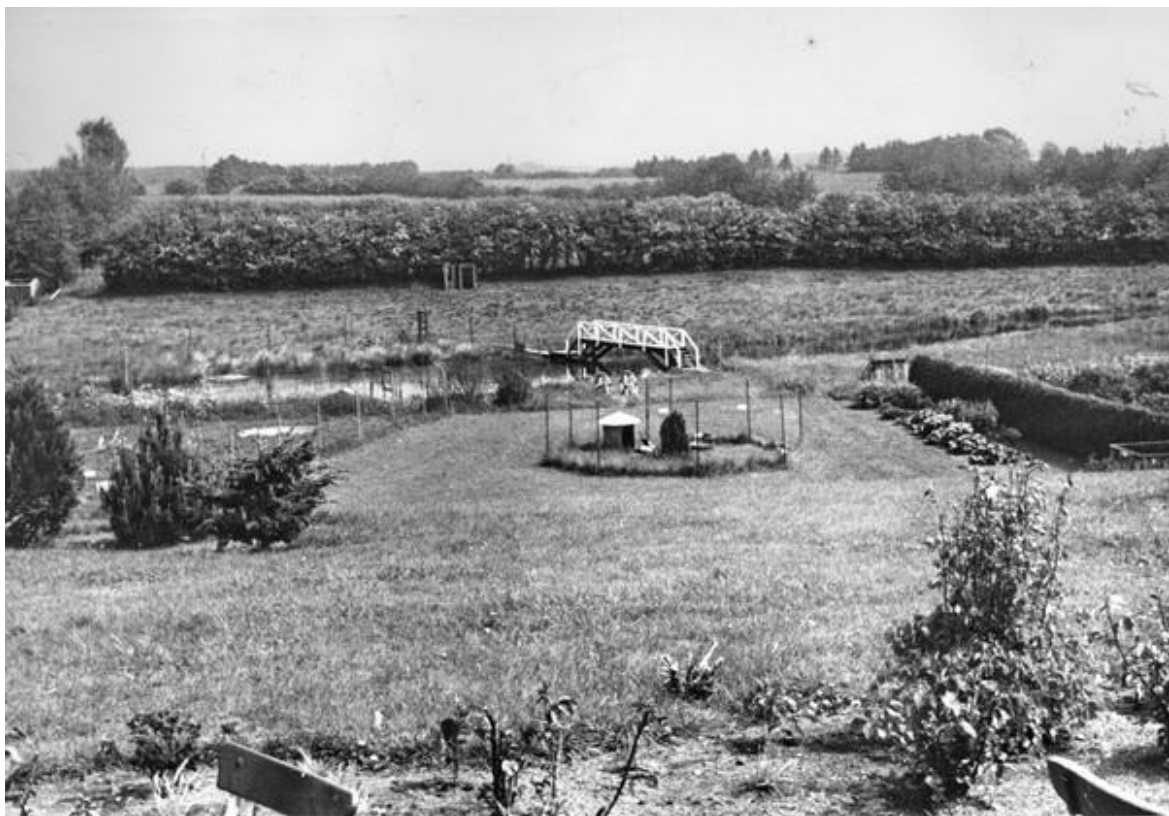
Cleo og Carl Brisson besøgte i mandags Vejen bykro. Carl Brisson har nemlig som lille dreng været feriebarnd i Gamst, og han søger nu oplysninger om sine gamle plejeforældre. Hidtil har dog Brissons efterlysninger været forgæves.

Ægteparret underholdt sig lidt ved samtale med kroens værtinde, personale og gæster, og derefter blev Cleo og Carl Brisson sammen med hunden Bjørn fotograferet på kroens trappe. Inden gæsterne kørte bort, fik kroens yngste beboer, den 1½-årige Lisbeth Bøttker Knudsen, et rigtigt smækkys på kinden af charmøren Carl Brisson. Det fortælles, at mange af hendes større medsøstre var misundelige.

Jeg har været på skolen 31-12-57.

En dramatisk Aften paa Vejen Kro i 1738

Mens Skænderiet og Skyderierne fandt Sted, smugledes en Drift Stude over Toldgrænsen

En aften i april 1738 var tre vadstedsridere, der havde til opgave at hindre smugleri over toldgrænsen ved Kongeaaen, søgt ind i Vejen krostue, hvor de bænked sig blandt et allerede tilstedeværende selskab, bl. a. Lars Iversen og Nis Jepsen, begge fra Vejen, samt kromanden Hans Nielsen.

Disse vadstedsridere var almindeligvis ikke velset blandt Kongeaaens beboere, der næsten alle var eller havde været smuglere. De mange beretninger om dristigt gennemførte smuglerier var gennem aarhundreder et yndet samtalestof; ganske vist var det ulovligt at smugle, men efter sund folkelig tankegang var det her loven, der tog fejl. Paa den anden side var lovens haandhævere, vadstedsriderne, skønt selv af bondestanden, bevidste om deres myndighed, færdedes til hest og var udrustet med sabel og pistol.

Efter at de tre toldkarle denne aprilaften havde nydt et ukendt antal opstrammere, kom kromanden Hans Nielsen i skænderi med Nis Jepsen, der blev kaldt skjælm, fik sin hue slaaet af og blev rykket i haaret. Dette havde Nis Jepsen fundet sig i uden modværg, og dette fik vadstedsriderne til at spørge den overfaldne, om han virkelig ville finde sig i en saadan behandling og tage mod skældsord og hug. Da denne opfordring til slagsmaal ikke virkede, begyndte de at drille Nis Jepsen. De beskyldte ham for at have skaaret hale og manke af folks heste.

Nu tog kromanden imidlertid Nis Jepsens parti og sagde, at vadstedsriderne selv ikke var bedre; hermed var situationen i Vejen Krostue endelig saa tilspidset, at et virkeligt slagsmaal maatte igang. Det begyndte med, at vadstedsrider Niels Sørensens Becker sprang op og raabte: »Da skal jeg diævelen regere dig, din hundsfoot!« hvormed han rakte over bordet og gav kromanden »en ørefigen paa begge sider af hovedet«. Hans Nielsen gjorde intet til modværg, men rejste sig og gik sammen med Lars Iversen ind i sit sengekammer ved siden af krostuen, mens Nis Jepsen samtidig forlod krostuen og gik hjem.

Mens de nu sad i sengekammeret, »kastede de ord til hinanden«, dvs. at de raabte gennem den lukkede dør. Vadstedsriderne forlangte, at de skulle komme ud, ellers ville de sprænge døren. Lidt efter gik kromanden og Lars Iversen tilbage til stuen og satte sig paa bænken og

ville snakke sig til rette med vadstedsriderne, men det endte snart med flere ørefigen til Hans Nielsen, og Lars Iversen fik nogle slag af et piskeskæft. Herefter flygtede de to mænd igen ind i sengekammeret, mens vadstedsriderne blev siddende »og holdt sig lystige«.

Nu indsa kromanden, at han ikke længer var herre over situationen, og han og Lars besluttede at flygte ud gennem kammervinduet til haven for at hente hjælp i byen. Dette syntes trods det sene tidspunkt, hinsides midnat, at være lykkedes. Da en af vadstedsriderne noget efter var udenfor for at se til sin hest, blev han i mørket overfaldet med slag af kromanden, der »trakterede ham med et afbrækket skovlskaft. Nu kaldte den overfaldne sine kammerater med ud. De ville skræmme modstanderne ved at affyre deres pistoler, men fængkrudtet var blevet fugtigt, saa pistolerne klikkede. De gik da hen til vinduet og i skæret fra lyset indenfor kom de nyt fængkrudt paa. Noget efter hørtes to pistolskud. Derefter begyndte en mand at jamre sig. Det var kromanden Hans Nielsen. »Aah, nu har I skudt mig, nu kan I gøre med mig, hvad I vil...«.

Hermed havde dramaet naaet sit højdepunkt. Vadstedsriderne kom i en fart paa deres heste og flygtede. Kromanden blev baaret ind, og hans bukser var vaade af blod fra et skudskaar i hoften. Han forlangte, man skulle hente to mand til at syne ham, desuden præsten, »at jeg kan tale med ham, thi jeg lever ikke«. Andendagen derefter, 15. april, døde Hans Nielsen.

U
kl
Ha
Pe
af
so
og
m
n
to
li
tj
fa
re
d
n
r
v
l
t

Jeg har været på skolen 31-12-57.

Dansanten i Vejen

Vi har modtaget et anonymt indlæg vedrørende diskussionen om forbudet mod dansant i Vejen, men da indlægget som nævnt er anonymt, kan det ikke optages, før indsenderen navngiver sig.

Omdiskuteret beslutning

Vejen sogneråd har bestemt, at ingen restaurationer i byen skal have lov til at afholde dansant. Ungdommen er forbitret herover, og mange ud over den unge alder reagerer på samme måde.

Sognerådet vil søge at råde bod på den foretagne begrænsning i de unges adgang til forlystelser ved at søge at påvirke ungdomsorganisationerne til at skabe andre former for fritidsanvendelse, men næppe mange tror, at kommunalbestyrelsen får ret meget positivt ud af en forhandling med lederne fra disse organisationer, da man skønner, at hver af disse foreninger har mere end nok at gøre med deres normale virksomhedsplaner, og gælder det byens sportsklubber, vil disse kunne henvise til, at de beskæftiger de unge mindst to gange om ugen.

En væsentlig årsag til sognerådets beslutning om at likvidere den nævnte form for forlystelse er utvivlsomt, at man nogle gange er blevet præsenteret for klager over gadeuorden efter dansant på Vejen gæstgivergård, men det er længe siden, man har kunnet konstatere former for gadeuorden i forbindelse med lørdagsarrangementerne på Gæstgivergården, og politiet kan da også melde om en glædelig udvikling til det bedre. Det har nemlig hjulpet ganske betydeligt, at en bestemt ung mand er rejst fra egnen, efter at han først var blevet idømt en bøde for gadeuorden og derefter var blevet ekskluderet af bokseklubben.

Andre unge urostiftere er på lignende vis blevet en ubehagelig erfaring rigere, således at heller ikke de mere optræder som forstyrrende elementer i gadebilledet. Med fjernelsen af disse urolige elementer har værtinden på Gæstgivergården fået betydeligt lettere ved at opretholde ro og orden, og måden, hun har gjort det på og erkendt sit ansvar som bevillingshaver, har kunnet afvinge politiets respekt og anerkendelse.

Også af disse årsager har mange i øjeblikket svært ved at fatte, at sognerådet har truffet en så drastisk beslutning, og blandt disse er vel ikke mindst politimesteren, der engang ved et møde i Vejen anviste dansant som en udmærket erstatning for de foreningsballe, der kun holdes for fortjenestens skyld, og specielt af de foreninger, der tæller flere »balmedlemmer« end aktivt virkende.

W. P.

Dans i Vejen-hallen

Vejen Sogneraads beslutning om, at der ikke skal gives bevillinger til dansant i byen, diskuteres fortsat mellem saavel unge som ældre. I et af de lokale blade har ungdomsforeningens formand, Carl Prüsse, foreslaet, at man indbyder til dans en gang om maaneden i Vejenhallen, hvilket maa ventes at blive ungdomsforeningens forslag, naar for-

handlingen med det af sogneraadet dannede udvalg skal optages.

Hvad i øvrigt sogneraadets beslutning angaar, kan det siges, at den er blevet truffet paa et tidspunkt, hvor der synes at være blevet tilfredsstillende forhold ved Gæstgivergaardens ugentlige danseaftener.

Det er længe siden, der er indløbet klager over gadeuorden efter disse lørdagsarrangementer, og det er politiets opfattelse, at ro og orden er opnaet, efter at de værste urostiftere paa forskellig maade har maattet bøde for deres trang til at optræde. En bestemt person blev idømt en bøde samt ekskluderet af bokseklubben, og det statuerede eksempel har haft en gavnlig indvirkning paa andre, saaledes at værtinden paa Gæstgivergården har haft langt lettere ved at gennemføre sine arrangementer paa en værdig maade.

Tidens Tegn 21-1-57

LÆSERNES MENING

★

Debatten i anledning af sognerådets forbud mod dansant i Vejen fortsætter stadig, og vi har modtaget et par nye indlæg, som vi desværre af pladshensyn har måttet forkorte lidt.

Hvor skal vi danse?

Hos de fleste unge mennesker findes der en naturlig trang til at more sig og ikke mindst til at danse. Men nu ser det ud til, at man i Vejen vil til at indskrænke de unges fornøjelser, idet et etablissement, der før har haft bevilling til dansant, nu er nægtet denne. Man har i sognerådet besluttet at behandle sagen sammen med ungdomsforeninger og ungdomsudvalg, men hvor langt vil man nå ad den vej? Vil man forsøge at få indlagt flere baller i disse foreninger? Og i så fald: Vil det så ikke skade disse. Man opnår jo kun derved at tvinge de unge ind i disse foreninger, og er der nogen fordel ved det, hvis deres interesse kun er dansen.

Kan en by på over 5000 indbyggere være bekendt, at der ikke er et eneste sted, hvor de unge kan more sig en lørdag aften uden at være medlem af mindst 50 foreninger? Før der blev dansant i Vejen tog de unge regelmæssigt til Brørup, og en togkonduktør tog sig en lørdag aften på at tælle, hvor mange unge der var. Tallet blev 115! Skal denne trafik nu genoptages?

Når der tales om dårlige eksempler fra et enkelt etablissement i Vejen, hvem tør så sige, at de ikke var blevet bedre i et andet. En 20-årig.

Ungdom og dans

Vi er tre kammerater, der gerne vil have lov til at sige et par ord angående forbydelsen af dansant her i byen, og vi tror også, vi taler på mange andres vegne. Vi synes, det er »hul i hovedet«, at det forbydes. Hvorfor skal vi unge her i byen fragtages de i forvejen meget sparsomme forlystelser? At det er blevet for-

budt på »Bykroen« er os lige meget, hvis vi så kunne få det andre steder, men det skal være hver lørdag i stedet for een gang om måneden, hvilket er for lidt. Vi tre kammerater dyrker sport — endda temmelig meget — og er ofte ude at dyrke denne sport om søndagen, hvorfor vi så ikke er til dansant hver lørdag — og derfor bliver det dobbelt morsomt, når vi endelig kommer der. Er der kun dansant een gang om måneden, kan man ofte være afskåret fra at deltage, og man må derfor håbe, at »det ærede udvalg« må finde en løsning, som er tilfredsstillende både for udvalget og vi unge.

Angående »Folkebladet«s udtalelser om, at dansant kun er drikkebal, kan man hertil sige, at man ikke kan kæmpe alle de unge under een kam. Det har jo vist sig før, at er der nogen, som vil drikke og skal til dans, hvor der ikke er spiritusbevilling — ja, så drikker de enten inden de tager hjemmefra eller også medbringer de spiritus. Det er ikke et spørgsmål om dansant, for har det ikke altid været sådan?

Lærer Jørgensens udtalelse om, at dansant er en »erotisk trippen« på stedet forekommer mærkelig i året 1957. Mon ikke den moderne dans udføres ens, hvad enten det er i en stor sal eller til dansant på en restauration.

Der bliver i forvejen ikke gjort meget for ungdommen her i byen, hvad forlystelser angår, og nu skal vi miste en. Hvorfor arrangeres der ikke flere store baller her i byen, sådan som da Vejen-hallen havde Elmo Pedersen her ude. Mange byer, der er mindre end Vejen, har mange flers arrangementer, og hvis der var mere af den slags her i byen, tror jeg ikke, vi unge ville savne dansant så meget.

Med tak for optagelsen og med håbet om, at der vil blive gjort noget mere for os nu, hvor vi skal savne dansant.

Trekloveret »F. A. og F.«

